

ชื่อเรื่อง : การรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
 ในหญิงตั้งครรภ์ ที่มาฝากครรภ์ในโรงพยาบาลราชวิถี

ชื่อผู้วิจัย นางสาวณีย์ ภูมิสวัสดิ์ ป.พย.(ระดับวิชาชีพ) *
 นางเกษร สุวิทยะศิริ (สคม)**
 นางวันดี ไชยทรัพย์ (พยม)**

สถาบัน หน่วยฝากครรภ์ โรงพยาบาลราชวิถี *
 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ **

ปีที่ดำเนินการแล้วเสร็จ พ.ศ. 2553

คำสำคัญ การรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ หญิงตั้งครรภ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบอธิบาย(Explanatory Research)เพื่อศึกษาการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ ปัจจัยส่วนบุคคลคือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของครอบครัว กับพฤติกรรมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์แรก ที่มาฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลราชวิถี เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
 - 2) แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.84
 - 3) แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ มีค่าความเชื่อมั่น 0.88
- วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูล 350 ราย ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2552 ส่วนใหญ่(ร้อยละ 46.9)มีอายุในช่วง 25-34 ปี พบว่าร้อยละ 90 มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน ประมาณหนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรีในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างจำนวนเกือบครึ่ง(ร้อยละ 44.6)มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 91.8 ได้รับความรู้ขณะตั้งครรภ์ โดยแหล่งความรู้มาจากบุคคลในครอบครัวมากที่สุดร้อยละ 69.8 หนังสือตำราร้อยละ 67.2 บุคลากรสาธารณสุขร้อยละ 60.9 และเอกสารความรู้และแผ่นประกาศจากโรงพยาบาลร้อยละ 56.0 โดยชนิดของความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โภชนาการ การทำงานและการออกกำลังกาย อาการผิดปกติและการแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 88.5, 76.4, 62.6 และ 59.2 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี $X=4.71(SD=0.45)$ มีพฤติกรรมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับที่ดีทุกด้านเช่นกัน $X=3.80(SD=0.39)$

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วุฒิการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการรับรู้ประโยชน์และพฤติกรรมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุและสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการรับรู้ประโยชน์และพฤติกรรมสุขภาพ ส่วนอาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยเสนอแนะว่า การให้ความรู้กับกลุ่มผู้รับบริการควรมีการเน้นย้ำให้มากขึ้นโดยเฉพาะภาวะแทรกซ้อน ในเรื่องอาการคลื่นไส้อาเจียนที่รุนแรงที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ ส่วนการที่ครอบครัวเป็นแหล่งความรู้ของหญิงตั้งครรภ์ ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพควรจะกระตุ้นครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการดูแลหญิงตั้งครรภ์มากขึ้นด้วยและการปฏิบัติการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพควรมีมาตรฐานและเป็นไปแนวทางเดียวกัน และควรศึกษาวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันในครั้งต่อไป เช่นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครรภ์หลัง